

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาให้คนเกิดความเจริญงอกงาม ช่วยเสริมสร้างความ
ความเป็นอยู่ของบุคคลให้ดีขึ้นและเป็นที่ยอมรับกันว่ากำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ
ดังนั้นทุกประเทศจึงพยายามพัฒนากำลังคนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ด้านปริมาณได้มีการผลิต
บุคลากรในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนในด้านคุณภาพก็พยายามผลิต
บุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและทัศนคติที่ดียังสามารถรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในการพัฒนาดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ หน่วยงาน
กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่จัดการศึกษาทางด้านอาชีพเพื่อผลิตกำลังคนระดับกลาง
ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสามารถประกอบอาชีพอิสระตามความจำเป็นใน
การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศตลอดจนความก้าวหน้าของเทคโนโลยีโดยจัดการ
ศึกษาวิชาชีพ 5 ประเภทวิชา คือ (1) ช่างอุตสาหกรรม (2) เกษตรกรรม (3) พณิชยกรรม
(4) คหกรรม (5) ศิลปหัตถกรรม ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

เนื่องจากกรมอาชีวศึกษาในฐานะที่ทำหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับกลางจึงจำเป็นต้อง
ต้องปรับทิศทางเพื่อช่วยเร่งรัดแก้ไขการขาดแคลนกำลังคนส่วนหนึ่งในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีแผนรุก
เพื่อเตรียมกำลังคนสำหรับการขยายตัวของเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็น
การรองรับแผนในการผลิตกำลังคนและเพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้นจึงได้
กำหนดวิธีการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเทคนิค 2 วิธีคือ วิธีคัดเลือก(โควต้า)และวิธี
สอบคัดเลือก สำหรับวิธีคัดเลือก(โควต้า)จะรับนักศึกษาเข้ามาศึกษาต่อทางด้านวิชาชีพจาก
โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษาโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก โดยจะรับจำนวนร้อยละ 50 ของจำนวน
นักศึกษาที่จะรับเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ

ปี พ.ศ. 2525 กรมอาชีวศึกษา ได้แจ้งให้สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัดคัดเลือกนักเรียนที่กำลังจะจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความประสงค์จะเข้าเรียนในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่จะสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อสิ้นปีการศึกษา นักเรียนมีสิทธิ์สมัครเข้าศึกษาต่อได้ 1 สาขาวิชาต่อสถานศึกษาหนึ่งแห่ง ซึ่งคณะกรรมการจะคัดเลือกจากระดับผลการเรียนตั้งแต่ภาคเรียนที่หนึ่งถึงภาคเรียนที่ห้า (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงภาคเรียนที่หนึ่งชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) ในสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. วิชาภาษาไทย ต้องเรียนมาแล้ว 5 ภาคเรียน ผลรวมของระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 8
2. วิชาภาษาอังกฤษ ต้องเรียนมาแล้ว 5 ภาคเรียน และต้องผ่านการเรียนภาษาอังกฤษหลักด้วย ผลรวมของระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 8
3. วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ต้องผ่านการเรียนมาแล้ว 5 ภาคเรียน ผลรวมของระดับผลการเรียนแต่ละวิชาไม่ต่ำกว่า 10
4. ผลการเรียนวิชาการงานรวม 5 ภาคเรียน ผลรวมของระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 12

ต่อมาในปีการศึกษา 2530 มีหลักการวิธีคัดเลือก (โควต้า) รับจัดสรรนักเรียนเข้าศึกษาในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ถ้านักเรียนยังไม่ครบจำนวนให้พิจารณาผู้ที่มีความประพฤติดี แม้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ แต่มีความตั้งใจจะเรียนวิชาชีพจนได้ครบตามจำนวนที่ต้องการแล้วสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาจะแจ้งรายชื่อผู้ที่ได้รับการจัดสรรฯ ให้กับโรงเรียนมัธยมทราบเรียกว่านักเรียนโควต้า นักเรียนที่ได้รับการจัดสรรนี้ต้อง ไปสมัครโดยเสียค่าสมัครตามระเบียบ ถ้านักเรียนที่เข้าด้วยวิธีคัดเลือก (โควต้า) มาสมัครเรียนไม่ครบตามจำนวนที่จัดสรรแล้ว จึงนำจำนวนที่ขาดไปรวมกับจำนวนนักเรียนที่สมัครคัดเลือกเข้าเรียนต่อไป (กรมอาชีวศึกษา. 2530 : 5)

เกณฑ์การคัดเลือกและจัดสรรนักเรียนด้วยวิธีคัดเลือก (โควต้า) มีเกณฑ์ดังนี้คือ นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตร 3 ปี รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าเข้ามา

ศึกษา จะเน้นหนักให้ผู้เรียนจบการศึกษาที่มีความชำนาญเป็นแรงงานระดับฝีมือ (Skilled Labour) เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านอาชีวศึกษาเพื่อให้ประเทศเข้าสู่ยุคพัฒนาขั้นเทคโนโลยีขั้นสูงในแขนงอุตสาหกรรม ดังนั้นนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมควรต้องพัฒนาความรู้ในการเรียนในวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรกำหนด

วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลกเป็นสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาซึ่งทำการคัดเลือกนักศึกษาทั้งวิธีคัดเลือก(โควต้า) และวิธีสอบคัดเลือกโดยเปิดสอนตามหลักสูตรทั้ง 3 ระดับ คือ ปวช. ปวส. และปวท. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และแบ่งเป็นคณะวิชาคือ คณะวิชาสามัญสัมพันธ์ คณะวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ คณะวิชาช่างเครื่องกล คณะวิชาช่างยนต์และคณะวิชาช่างโยธา สำหรับคณะวิชาสามัญสัมพันธ์นั้นรับผิดชอบวิชาพื้นฐานทั้งหมด ส่วนคณะวิชาช่างจะรับผิดชอบในสาขาวิชาชีพเฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่าง ๆ นอกจากจะส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษาแล้วยังเป็นรากฐานในการสร้างพื้นฐานของชีวิตอีกด้วย ผลสัมฤทธิ์ของวิชาดังกล่าวย่อมเป็นหน้าที่ของวิทยาลัยที่จะต้องดำเนินการจัดมาตรการเพื่อให้เกิดความทัดเทียมกันระหว่างนักศึกษาที่เข้ามาเรียนต่อโดยวิธีคัดเลือก(โควต้า) และนักศึกษาที่เข้ามาเรียนต่อโดยวิธีสอบคัดเลือก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีคัดเลือก(โควต้า) และวิธีสอบคัดเลือก และความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชาสามัญสัมพันธ์กับวิชาช่าง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์โดยตรงต่อการพิจารณาจัดการเรียนการสอนและการพิจารณาการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกรมอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาให้มีความสามารถสูงขึ้นทั้งทางด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติให้พร้อมที่จะเป็นช่างที่ดีในอนาคต และเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสูงยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของประเทศ ทั้งยังเป็นการสนองนโยบายของกรมอาชีวศึกษาตามเป้าหมายที่ 10 เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพผลการวิเคราะห์วิจัยซึ่งสนับสนุนให้สถานศึกษารวบรวมข้อมูลเพื่อจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในงานวิจัยนำไปพัฒนาการอาชีวศึกษาของชาติให้บังเกิดผลดีต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสามัญสัมพันธ์ในแต่ละแผนกช่างของนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีคัดเลือก (โควต้า) และวิธีสอบคัดเลือก
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาช่างในแต่ละแผนกช่างของนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีคัดเลือก (โควต้า) และวิธีสอบคัดเลือก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสามัญสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาช่างของนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีคัดเลือก (โควต้า) และวิธีสอบคัดเลือก

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้เป็นแนวทางเพื่อเสนอฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการในการพิจารณาวางแผนรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) เข้าเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการแนะแนวเพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสามัญสัมพันธ์และวิชาช่างของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 (ปวช.1) ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่เข้าเรียนในวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก ปีการศึกษา 2533 ของนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีคัดเลือก (โควต้า) และนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีสอบคัดเลือก
2. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 8 แผนกช่าง เป็นนักศึกษาประเภทเข้าศึกษาโดยวิธีคัดเลือก (โควต้า) 90 คน และวิธีสอบคัดเลือก จำนวน 510 คน รวมทั้งสิ้น 600 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่
 - 3.1 แผนกช่าง จำแนกออกได้ดังนี้
 - 3.1.1 แผนกช่างยนต์
 - 3.1.2 แผนกช่างกลโรงงาน
 - 3.1.3 แผนกช่างประกอบผลิตภัณฑ์
 - 3.1.4 แผนกช่างไฟฟ้า
 - 3.1.5 แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์
 - 3.1.6 แผนกช่างก่อสร้าง
 - 3.1.7 แผนกช่างสถาปัตยกรรม
 - 3.1.8 แผนกช่างสำรวจ
 - 3.2 วิธีการเข้าเรียน ได้แก่
 - 3.2.1 วิธีคัดเลือก (โควต้า)
 - 3.2.2 วิธีสอบคัดเลือก
 - 3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสามัญสัมพันธ์ ได้แก่
 - 3.3.1 วิชาภาษาอังกฤษ
 - 3.3.2 วิชาภาษาไทย
 - 3.3.3 วิชาคณิตศาสตร์
 - 3.3.4 วิชาวิทยาศาสตร์
 - 3.3.5 วิชาสังคมศึกษา
 - 3.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาช่างตามหลักสูตร บวช.

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีคัดเลือก (โควต้า) หมายถึงนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยใช้กระบวนการคัดเลือกนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเข้าศึกษาต่อระดับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก โดยผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการระดับจังหวัดซึ่งใช้

เกณฑ์ และวิธีการที่กรมอาชีวศึกษากำหนด

2. นักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีสอบคัดเลือก หมายถึงนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยใช้กระบวนการสอบคัดเลือกตามระเบียบของกรมอาชีวศึกษาในการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิคพิบูลโลก

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงระดับผลการเรียนของรายวิชาในกลุ่มวิชาสามัญสัมพันธ์และวิชาช่างของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2533 ซึ่งมี 5 ระดับคะแนน ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการประเมินผลการศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2530 : 5)

4 หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก, ดีเลิศ, ดีเยี่ยม

3 หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ ดี คุณภาพสูงกว่าระดับเฉลี่ย

2 หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง, พอใช้, คุณภาพอยู่ในระดับเฉลี่ย

1 หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ อ่อน, คุณภาพต่ำกว่าระดับเฉลี่ย (ต้องปรับปรุง)

0 หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ อ่อนมาก, คุณภาพต่ำมาก (ตก) จะต้องสอบแก้ตัว

หรือเรียนซ้ำ

4. วิชาสามัญสัมพันธ์ หมายถึงรายวิชาที่บังคับให้นักศึกษาเรียนประกอบด้วย วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษและสังคมศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (บวช.) ปีที่ 1 หลักสูตร พ.ศ. 2530

5. วิชาช่างอุตสาหกรรม หมายถึงวิชาช่างที่บังคับให้นักศึกษาเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร พ.ศ. 2530 ทำการศึกษาประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ ได้แก่วิชาช่างยนต์ วิชาช่างกลโรงงาน วิชาช่างประกอบผลิตภัณฑ์ วิชาช่างไฟฟ้า วิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิชาช่างก่อสร้าง วิชาช่างสถาปัตยกรรม วิชาช่างสำรวจ